

Grup escolar de la Renaixença

PATRIMONI. Aquest mes ens fixem en un edifici que passa una mica desapercebut a ulls dels manresans, però de gran importància simbòlica i arquitectònica. La Renaixença, que sembla una peça més dins de l'arquitectura escolar de la ciutat, és la primera escola de la Catalunya central feta amb criteris moderns.

Fou dissenyada el 1932 per l'arquitecte manresà Pere Armengou i Torra, membre fundador del Grup d'Arquitectes i Tècnics Catalans per al Progrés de l'Arquitectura Contemporània, que va introduir el racionalisme a Catalunya. El 1934 fou inaugurat per Lluís Companys. Aquest edifici, situat entre el carrer de Saclosa, la plaça de la Independència i l'antiga via dels Ferrocarrils Catalans, es va construir en l'exemple de principi del segle XX, a prop del Passeig. Ha acollit sempre una escola pública i, en el primer franquisme, també hi havia l'Escola d'Arts i Oficis.

FOTO: Francesc Rubí

L'edifici té quatre plantes i un soterrani per a les instal·lacions. L'estructura de l'edifici està formada per tres crugies paral·leles, orientades en direcció sud-est per aprofitar al màxim el terreny, complicat pel desnivell i el pas de la via fèrria. Les aules s'ubiquen a la primera crugia, que dona a la façana principal. En la segona crugia o central hi ha els passadissos que donen accés a les dependències. A la tercera crugia, amb façana a la part posterior, hi ha un conjunt de dependències auxiliars per a servei de l'escola. L'edifici es va fer amb criteris constructius que es consideren bàsics en l'edificació actual: l'estructura és de formigó armat, els tancaments de maó i les façanes arrebossades i pintades. A la façana hi predomina l'horitzontalitat, amb les finestres en cinta i s'equilibra verticalment amb el cos semicircular que sobresurt a l'esquerra. Com deien els pressupòsits del racionalisme, l'arquitectura s'havia de popularitzar i no es feia cap concessió a l'ornamentació. Fa uns anys s'ha rehabilitat l'edifici amb el criteri de recuperar l'esplendor de l'estètica original.

S'ha proposat que el grup escolar la Renaixença esdevingui bé cultural d'interès nacional i està protegit íntegrament pel catàleg de patrimoni de Manresa per la importància històrica i compositiva. És singular perquè és l'únic exemple d'arquitectura racionalista que resta a Manresa en estat original. A més, té un valor d'ús com a edifici escolar per a la ciutat. L'escola la Renaixença va ser una de les grans obres públiques de la Generalitat republicana a Manresa. És l'obra més important de Pere Armengou, que fou arquitecte municipal de Manresa durant la República. Ell mateix va dissenyar part del mobiliari de l'escola seguint l'estètica de la Bauhaus.

PER SABER-NE MÉS:

- Revista A. C., núm. 16. Editorial Gustau Gili. Barcelona, 1931-1937.